

Tárgytematika

Szociális munka hajléktalanokkal

NGB_SM046_1

Tárgyfelelős neve: Sütő Csaba

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 2/1/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

2.1 Oktatási cél és szerep a képzés céljának megvalósításában (röviden): A hajléktalanság jelenségének és kezelésének alapjainak megismerése. A képzésben igyekszik az interdiszciplinaritás-interprofesszionalizáció módszereit alkalmazni. Cél a probléma felismerése, alap beavatkozási fogások felhasználása.

TANTÁRGY TARTALMA

A hajléktalanság fogalma.

Definíciós kísérletek: Utasi Ágnes-től a Jogi Szabályozásig. Szociológiai összefüggések elemzése.

Hajléktalan ellátás története.

Hajléktalanság nemzetközi bemutatása: USA, Anglia, Nyugat-Európa. Magyarországi helyzet áttekintése.

A hajléktalanná válás folyamata.

A hajléktalanság mint a közösségi létezés csődje, mint egyéni krízishelyzet. A hajléktalanságot generáló tényezők: személyes prediszpozíciók a devienciák hatása.

A hajléktalan ellátás szabályozása.

Jogforrások ismertetése.

A jogfejlődés ismertetése az ellátás tükrében.

A hajléktalan ellátással kapcsolatos jogok érvényesülése, végrehajtása. Jogi összefüggések.

A hajléktalanság kezelése.

Az igények felmérése és csoportosítása.

Speciális kihívások, speciális válaszok.

A kezelésben résztvevők jellemzése.

Az ellátórendszer jellemzése. A differenciált igényekhez párosított differenciált szolgáltatás.

Az ellátási formák bemutatása.

A komplex ellátórendszerek kiépülésének előnyei.

A hajléktalanokkal végzett szociális munka.

Az alkalmazott módszerek bemutatása.

A specifikumok figyelembevétele a szociális munkában. Az esetvezetés sajátosságai.

Speciális ellátási formák a hajléktalan ellátásban. Utcai szociális munka.

Téli kríziskezelés.

Egészségügyi ellátás.

Az ellátással kapcsolatos adminisztráció áttekintése. Nyilvántartási kötelezettségek.

Személyiségi jogok védelme - etikai elvárások érvényesülése.

Kivezető rendszerek működtetése.

A pozitív lehetőségek elérésének módjai. Szociális munka szerepe a képesség tevésben. A segítőerők további összpontosítása.

A hajléktalan ellátás kapcsolati rendszere.

Az egyéb szociális szereplők felsorolása és ismertetése. Az együttműködési lehetőségek számbavétele.

Prevenációs lehetőségek - rendezett távozás az ellátórendszerből.

A lakhatási feltételek bemutatása a lakhatási képesség fenntartása, szociológiai összefüggések ismertetése.

A rehabilitáció mint lehetséges válasz a megoldások között.

A dilemmák áttekintése kiadott anyag alapján.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

3. Tantárgyi követelmények (számonkérés, értékelés)

3.1 Félévközi követelmények:

Folyamatos részvétel a konzultációkon

Aktív bekapcsolódás a tematika tárgyalásába

3.2 Foglalkozásokon való részvétel:

Hiányzások nélkül

3.3 Értékelés:

Folyamatos

Oktatásban résztvevő oktatók nevei, elérhetőségei (telefon, e-mail, helyszín):

Sütő Csaba

Postacím: 9027 Győr Avar utca 3

Telefon : 06 20 9 309-299

KÖTELEZŐ IRODALOM

2.3 Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **kötelező** tananyagok:

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Albert Fruzsina, Dávid Beáta:** Ha elszakad a háló... Új Mandátum
- Ágostonné Alpár Vera:** Otthon... a hajléktalanszállón? Esély 1996. 4. szám. **Ágostonné Alpár Vera:** Törési és kitörési pontok keresése hajléktalanoknál. Esély 1998. 4. szám.
- Benyei László - Gurály Zoltán - Győri Péter - Mezei György:** Tíz év utcán.
- Breitner Péter:** A hajléktalanná válás lépcsőfokai. Esély 1999. 1. szám. Esély 2000.1. szám.
- Gábor László-Győri Péter:** A köldökzsinór. Esély 1996. 4. szám.
- Gáthy Vera:** Hajléktalanság Oroszországban Esély 1999. 2-3. szám.
- Gönczöl Katalin:** Bűnözés és bűnmegelőzés Magyarországon a rendszerváltás időszakában. Esély 1992.1. szám.
- Győri Péter:** A Hajléktalanok Menhelye Egylet. Esély 1998. 5. szám.
- Győri Péter:** Vannak-e jogaik a hajléktalanoknak? Mozgó Világ 1996/6. Hajszolt Hírlap 1997. február.
- Győri Péter:** Gyorsjelentés a hajléktalanságról Magyarországon 1999. Társadalmi Riport.
- Gyuris Tamás - Molnár D. László, Szántó Róbert:** Hajléktalanok. Család, Gyermekek, Ifjúság 1992/I-II.
- Gyuris Tamás - Oross Jolán:** A hajléktalan ellátás intézményrendszerének kialakulása, jelenlegi állapota és fejlesztési lehetőségei. Periféria 1996.
- Gyuris Tamás - Oross Jolán:** Javaslatok a hajléktalanügy intézményrendszerének és jogi szabályozásának újra fogalmazásához. Hajszolt Hírlap 1999. január - február.
- Hajléktalanokért társadalmi bizottság alapító levele.** Esély 1982.
- Harcás Judit - Sütő Csaba:** Látletet 1999.
- Iványi Gábor:** Hajléktalanok. Magyarország felfedezése 1997.
- Kassai Melinda:** A gyermekkorban elszenvedett, családon belüli erőszak szerepe az életút későbbi alakulásában - adalékok a hajléktalanság etiológiájához. Esély 1995. 4. szám.
- Komáromi Éva:** A hajléktalanság mentálhigiéniéje. Szenvedélybetegségek I.évf.5.
- Matern Éva:** A kilakoltatások ügymenete. Esély 1991. 4. szám.
- Mezei György -Sarlós Katalin:** Nyomorskála (Terem a nyomorfüzetek I. Léthatáron Alapítvány).
- Mezei György:**Vendégségben a polgári világban. A hajléktalan ellátás szerepe a hajléktalan életmódban. Hajszolt Hírlap 1998. május - július.
- Morvai Bea:** Néhány adat a SZETA elmúlt éveiről. Esély 1991. 4. szám
- Oross Jolán:** Itthonatlanul: A hajléktalanok rehabilitációs otthonáról 1990.I.n.év. Országos Alkohológiai Intézet 1991.
- Oross Jolán:** ...A szabadság rád fagy”. Hajléktalan emberek egészsége, hajléktalan emberek halála. Esély 1995. 5. szám.
- Oross Jolán-Kocsis B. Mihály:** A hajléktalan ellátás intézményrendszere és a szállásokat igénybevevő hajléktalan emberek a 90-es évek Magyarországon Esély 1994. 4. szám.
- Pelle József:**Beszámoló a fővárosi hajléktalan ellátás kiépüléséről, és feladatok a továbbfejlesztés tükrében. (Fővárosi Önkormányzat 1999.)
- PikKatalin:** A fővárosi hajléktalan ellátás legújabb kori történetéből. A Déli Pályaudvartól a FSZKI megalakulásáig. Esély 1994. 6.szám.
- PikKatalin:** Kik a hajléktalanok, és mit tehetünk értük? Esély 1995. 5. szám
- Pik Katalin:** Szociális munka a hajléktalan ellátásban. Egy nem kirívóan ritka eset. Esély 1993. 4. szám.
- Schuller Dezső:**A hajléktalanság kérdése a Székes fővárosban. Stat. Közlemények, 76.kötet 1. szám 1936.
- Sütő Csaba:**Hajléktalanok jövedelempótló támogatása. Periféria Sériá 1995. **Szilvási Léna:** Csoportmunka egy anyaotthonban. Esély 1997. 1. szám.

2.4 Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **ajánlott** tananyagok:
Esély vonatkozó és kiegészítő cikkei
Napilapok, folyóiratok
Háló